

Prince of Songkla University
ภาคผนวก
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ที่ ศธ.0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลคูระสมิแล

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000

18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหะมะกอชี กาซอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัยจำนวน 1 ชุด

ด้วยนายซารีฟ อาวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดกันหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กาเด๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ยูโซ๊ะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์ 08-2829-7189

โทรสาร (073) 331305

E-mail sarif_awang@hotmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา โทร. 082-829-7189

ที่ มอ 751/

วันที่ 18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

ด้วยนายซารีฟ อาวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกัฟตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กะเต๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป ตามสิ่งแนบมาด้วยแล้วนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการ

วิทยาลัยอิสลามศึกษา โทร. 082-829-7189

ที่ มอ 751/

วันที่ 18 สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.อับดุลฮาดี สะบุดิง

ด้วยนายซารีฟ ออวัง นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา” โดยมี ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณสมบัติเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือเพื่อการวิจัยต่อไป ตามสิ่งแนบมาด้วยแล้วนั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ยูโซะ ตาละ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับความสนใจและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

คำชี้แจง แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2: แบบสอบถามระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 3: แบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

3. อายุ

☐ 17 ปี	☐ 18 ปี
☐ 19 ปี	☐ 20 ปี
☐ 21 ปี	☐ 22 ปี
☐ 23 ปี	☐ 24 ปี
☐ 25 ปี	☐ มากกว่า 25 ปี

4. ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัด

☐ ยะลา	☐ ปัตตานี
☐ นราธิวาส	☐ สงขลา
☐ สตูล	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

5. จบการศึกษาด้านศาสนาอิสลามชั้นสูงสุดในระดับ

☐ อิบติดาอีย (ابتدائي)	☐ มุตาวัสสิต (متوسط)
☐ ซานาวีฮ์ (ثانوي)	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

**ตอนที่ 2: แบบสอบถามระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษา
มุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา**

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้และขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับระดับ
ความสนใจของท่านเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม โดยพิจารณาตามลำดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ข้อความ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยทอล์ก รอนที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
2. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยทอล์กหะ ดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
3. ท่านมีความสนใจในการศึกษาทัศนะของ นักวิชาการในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
4. ท่านมีความสนใจในการอ่านหนังสือ/ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					

ข้อความ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
5. ท่านมีความสนใจในการฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
6. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
7. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
8. ท่านมีความสนใจในการศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด					
9. ท่านมีความสนใจในการศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					
10. ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด					

ตอนที่ 3: แบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้และขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจของท่านมากที่สุด

คำถามข้อ 1-10

คำถามข้อ 1-10 เป็นข้อความมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่าน นบีมุฮัมมัด ﷺ และเศาะหาบะฮ์

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย		
2. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมุสลิมะฮ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย		
3. กีฬาพุ่งหอกเป็นกีฬาที่มีหลักฐานยืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้การส่งเสริมอย่างชัดเจน		
4. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยประลองมวยปล้ำกับอุมร์ บุตร คอตฎ็อบ		
5. ครั้งหนึ่งมีชาวซูดานได้ทำการละเล่นหรือการแสดงหอกและโล่ในมัสยิดต่อหน้าท่านนบี ﷺ ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านนบี ﷺ ได้ห้ามปรามพวกเขาอย่างใจเย็น		
6. จากหะดีษที่ระบุไว้เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่าน คือ ท่านหญิงคอดีญะฮ์		
7. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่เคยแพ้ให้ใครเลยในการแข่งวิ่ง ตลอดระยะเวลาการมีชีวิตอยู่ของท่าน		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
8. ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหบาบะฮุของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่จากหะดีษที่รายงานจากท่านสะละมะฮุ บุตร อัลอัฏวะฮุ บันทีก โดยอัลบุคอรีฮ์ เสาหบาบะฮุกลุ่มดังกล่าวคือ เสาหบาบะฮุจากเปอร์เซีย		
9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวในข้อ 8. เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหบาบะฮุที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ท่านนบี ﷺ จึงเข้าไปร่วมแข่งขันด้วย		
10. คำกล่าวที่ว่า “علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية” ความว่า “ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า” เป็นคำกล่าวของท่านนบี มุฮัมหมัด ﷺ		

คำถามข้อ 11-18

ข้อ 11-18 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
11. นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮุต้องปกปิดเอาเราะฮุให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด		
12. มุสลิมะฮุไม่ควรเล่นกีฬาว่ายน้ำ		
13. การเล่นและการชมฟุตบอลเป็นประจำทุกวันไม่ผิดหลักการอิสลาม		
14. การแข่งขันยิงธนูในเขตบริเวณมัสยิดผิดหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา		

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
15. นักกีฬาชาวมุสลิมสามารถมองไปยังเอวเราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นชายด้วยกันได้		
16. นักกีฬาหญิงมุสลิมะฮ์สามารถมองไปยังเอวเราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นหญิงด้วยกันได้		
17. การเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูงจนเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ตามหลักการอิสลามแล้วกีฬาประเภทนี้สามารถที่จะเล่นได้ถ้าเป็นการฝึกฝนความกล้าหาญและมีใจกล้าพอ		
18. การแข่งขันกีฬาเพื่อผ่อนคลายหรือความบันเทิงใจไม่ผิดหลักการอิสลาม		

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่องความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม
ต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มี 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2: แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการ
อิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคม
โดยทั่วไป

*****

ชื่อ-นามสกุล .....

สถานที่ให้สัมภาษณ์ .....

วัน/เดือน/ปีที่ให้สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. อายุ .....
2. การศึกษา .....
3. หน้าที่การงาน/ตำแหน่ง/ประสบการณ์ .....

ตอนที่ 2: แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

1. ท่านคิดว่าสถาบันทางศาสนาอิสลาม ควรมีบทบาทหรือแนวทางอย่างไรได้บ้าง ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ?

2. ท่านคิดว่าสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีการเรียนการสอนสาขาวิชาพลศึกษา มีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา อยู่ในระดับใด (มากที่สุด / มาก / ปานกลาง / น้อย / น้อยที่สุด) ? ด้วยวิธีการใดได้บ้าง ?

3. ท่านคิดว่าผู้ปกครองหรือครอบครัวของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ควรมีบทบาทอย่างไรที่จะพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนที่เป็นนักศึกษากลุ่มนี้ ?

4. ท่านคิดว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองควรมีคุณลักษณะอย่างไร ?

5. ในฐานะ (..ผู้นำนักศึกษา ,ครูพลศึกษา , กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา , นักวิชาการอิสลามศึกษา .....) ท่านคิดว่า ท่านสามารถที่จะมีบทบาทอย่างไรในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ?

ผลการตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม
วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ผลการตรวจหาค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อคำถามวัดระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ตอนที่ 1 ข้อคำถามวัดระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
1. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยบท อัลกุรอานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2. ท่านมีความสนใจในการศึกษาด้วยบท อัลหะดีษที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3. ท่านมีความสนใจในการศึกษาทัศนะของ นักวิชาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4. ท่านมีความสนใจในการอ่านหนังสือ/ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตาม หลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
5. ท่านมีความสนใจในการฟังการบรรยายที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามนักวิชาการ/ผู้รู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
7. ท่านมีความสนใจในการพูดคุยสอบถามบุคคลในครอบครัวในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8. ท่านมีความสนใจในการศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9. ท่านมีความสนใจในการศึกษาหลักเกณฑ์และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10. ท่านคิดว่าสถาบันการศึกษามีความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาตามหลักการอิสลามอยู่ในระดับใด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ตอนที่ 2 ข้อคำถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของ
นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
1. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ส่งเสริมให้มุสลิมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
2. จากชีวประวัติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมุสลิมะฮ์เล่นกีฬาและออกกำลังกาย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
3. กีฬาฟุทบอลเป็นกีฬาที่มีหลักฐานยืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้การส่งเสริมอย่างชัดเจน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
4. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยประลองมวยปล้ำกับอุมร์ บุตร คอตฏ็อบ ﷺ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
5. ครั้งหนึ่งมีชาวซูดานได้ทำการละเล่นหรือการแสดงหอกและโล่ในมัสยิดต่อหน้าท่านนบี ﷺ ในเหตุการณ์ดังกล่าว ท่านนบี ﷺ ได้ห้ามปรามพวกเขาอย่างใจเย็น	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
6. จากหะดีษที่ระบุไว้เกี่ยวกับการแข่งวิ่ง ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เคยแข่งวิ่งกับภรรยาของท่านคือ ท่านหญิงคอดีญะฮ์	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
7. ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ไม่เคยแพ้ให้ใครเลยในการแข่งวิ่ง ตลอดระยะเวลาการมีชีวิตของท่าน	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
8. ครั้งหนึ่งท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮุของท่านกลุ่มหนึ่งซึ่งกำลังแข่งยิงธนูกันอยู่จากหะดีษที่รายงานจากท่านสะละมะฮุ บุตร อัลอักวะฮุ ﷺ บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ เสาหอบะฮุกลุ่มดังกล่าวคือ เสาหอบะฮุจากเปอร์เซีย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
9. จากเหตุการณ์ดังกล่าวในข้อ 8. เมื่อท่านนบี ﷺ ได้เดินผ่านเสาหอบะฮุที่กำลังแข่งยิงธนูกันอยู่ท่านนบี ﷺ จึงเข้าไปร่วมแข่งขันด้วย	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
10. คำกล่าวที่ว่า “ علموا أولادكم السباحة والرمي والفروسية ” ความว่า “ท่านจงสอนลูกหลานของท่านในการว่ายน้ำและการยิงธนูและการขี่ม้า” เป็นคำกล่าวของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
11. นักกีฬามุสลิมและมุสลิมะฮุต้องปกปิดเอวเราะฮุให้สมบูรณ์เมื่อเล่นกีฬาทุกชนิด	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
12. มุสลิมะฮุไม่ควรเล่นกีฬาว่ายน้ำ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
13. การเล่นและการชมฟุตบอลเป็นประจำทุกวันไม่ผิดหลักการอิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ข้อความ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	สรุปความ สอดคล้อง
14. การแข่งขันยิงธนูในเขตบริเวณมัสยิดผีด หลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
15. นักกีฬาชายมุสลิมสามารถมองไปยังเอา เราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นชายด้วยกันได้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
16. นักกีฬาหญิงมุสลิมะฮ์สามารถมองไปยังเอา เราะฮ์ของนักกีฬาที่เป็นหญิงด้วยกันได้	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
17. การเล่นกีฬาที่มีอันตรายสูงจนเกิดอันตราย ต่อตนเองและผู้อื่น ตามหลักการอิสลามแล้ว กีฬาประเภทนี้สามารถที่จะเล่นได้ถ้าเป็นการ ฝึกฝนความกล้าหาญและมีใจกล้าพอ	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง
18. การแข่งขันกีฬาเพื่อผ่อนคลายหรือความ บันเทิงใจไม่ผิดหลักการอิสลาม	1	1	1	3	1.0	สอดคล้อง

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ลำดับ	ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
1.	ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	.913
2.	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม	.733

แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามในเรื่องของระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .913 และข้อคำถามในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม จำนวน 18 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .733

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต
รองผู้อำนวยการฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาหามะกอซี้ กาซอ
ผู้จัดการหลักสูตรอิสลามศึกษา (ป.โท-ป.เอก)
คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
3. ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์
วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายมุฮัมมัดเปาซี อับดุลลา
กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา
กรรมการชมรมจักรยานซาไก (Sagai)
2. ดร.อับดุลรอแม สุหลง
ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. นางสาวนุสรัน เฮามะ
ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
4. นายฮัมมียอส หะดีมอ
หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียนและครูพลศึกษา โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ จังหวัดยะลา
5. นายกุนห์ กูบือโด
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา ปีการศึกษา 2560
ผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ดารุลอิสละห์ หมู่ 6 บ้านป้อรือ
อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
6. นายซัฟฟรอน เจ๊ะอูเซ็ง
ประธานชมรม Al-Sadeeq

ภาคผนวก ก

นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลาม
ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา

ซารีฟ อาวัง¹, อีสม่าแอ กาเต๊ะ²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

² Ph.D.(อิสลามศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า

4) ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356)

5) ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง

6) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไปปรากฏผลดังนี้

3.1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามและสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปคือ ประสานความร่วมมือกัน

ระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปและจัดอบรม/แนะนำให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านวิทยุชุมชน

3.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเองคือ พุคคุยแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3.4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

คำสำคัญ : ความสนใจ, ความรู้ความเข้าใจ, การกีฬาตามหลักการอิสลาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

The Interest of and Understanding about Sports Concerning Islamic Principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province

Sarif Awang¹, Isma-ie Katih²

¹ Graduate (Islamic Studies) College of Islamic Studies Prince of Songkla University Pattani

² Ph.D.(Islamic Studies), Assistant Professor

ABSTRACT

This survey research aimed 1) to study the interest of sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, 2) to study the understanding about sports concerning Islamic principles of Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and 3) to probe suggestions for reinforcing the understanding about sports concerning Islamic principles in Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province, and to the society in general.

The followings were results of the survey.

4) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had high interest in sports regarding Islamic principles ($\bar{x}=3.9161$, S.D. = 0.66356).

5) Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in 2017 academic year in Universities in Yala Province had moderate understanding in sports related to Islamic principles.

6) Suggestions for reinforcing the understanding about sports in connection with Islamic principles in Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education in Universities in Yala Province were as followed.

3.1) Islamic institutions and universities should arrange forums or conferences to instruct the students about sports in Islamic principles, and cooperate with other institutes to strengthen the students' understanding about the issue.

3.2) Islamic institutions should work together to give knowledge about sports in Islamic principles to the society to raise their awareness of the issue, organize forums in regard to the issue for those who were interested in the issue, and integrate the information of the issue in sermons of Friday prayers.

3.3) The students' parents and families should play roles in supporting them to learn more about sports in accordance with Islamic principles by giving the students information related to the issue frequently, and encouraging them to join activities which offer them knowledge about or the insights of the issue.

3.4) Desired characteristics of the Thai Muslim Students Majoring in Teaching Physical Education for having accurate understanding of sports in accordance with Islamic principles perceived by experts included being eager and enthusiastic to learn more on the issue, and having the spirit of teacher.

Keywords: interest, understanding, Sports Concerning Islamic Principles

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

บทนำ

อิสลามส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อนำมาซึ่งการมีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรง เพราะผู้ที่มีสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงนั้นย่อมดีกว่าผู้ที่มีสุขภาพที่อ่อนแอ หะดีษรายงานจากท่านอบูสุร็อยเราะฮฺ رضي الله عنه กล่าวว่าท่านนบี ﷺ ได้กล่าวว่า :

((الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ))

ความว่า “ ศรัทธาชนที่เข้มแข็งย่อมดีกว่าและเป็นที่รักของอัลลอฮ์ยิ่งกว่าศรัทธาชนที่อ่อนแอ”

(บันทึกโดย Muslim, 1991:2664)

อิสลามสนับสนุนการกีฬาที่ตั้งอยู่บนรากฐานและหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม เช่น การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพที่ดี สมบูรณ์แข็งแรงหวังความโปรดปรานจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ การหลีกเลี่ยงจากการเลียนแบบพฤติกรรม สัญลักษณ์ กิริยา ท่าทางต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม การแบ่งฝักแบ่งฝ่าย การดูถูกดูแคลน การเยาะเย้ย การทะเลาะวิวาท การจงใจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น การแต่งกายที่ไม่เหมาะสม ความอยุติธรรมในการกีฬา เป็นต้น ส่วนในระบบการศึกษา กีฬาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการศึกษาของหลาย ๆ โรงเรียนหรือแทบจะกล่าวได้ว่าทุกโรงเรียนมีการจัดการแข่งขันกีฬาสีประจำปีหรือกีฬาอื่น ๆ ภายในและระหว่างโรงเรียน ซึ่งสำหรับมุสลิมแล้วไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นที่จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดต่อหลักการอิสลาม และในสภาพการณ์ปัจจุบันว่าด้วยประเด็นที่เกี่ยวกับการกีฬาของมุสลิม ผู้วิจัยเห็นว่ามี 3 ประเด็นด้วยกันที่ควรตระหนักถึง คือ 1) การที่มุสลิมไม่ให้ความสำคัญต่อสุขภาพและการกีฬาเท่าที่ควร 2) การที่มุสลิมสนใจขึ้นชอบการกีฬาและการออกกำลังกายแต่ยังไม่ให้ความสำคัญและสนใจหลักการอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาเท่าที่ควร 3) การให้ความสำคัญ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การให้ความตื่นตัว การให้การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นต่างๆว่าด้วยการกีฬาในหลักการอิสลามควรเป็นประเด็นที่ให้ความสำคัญ ตระหนักถึงและใส่ใจให้มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุและปัญหาที่ตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนหนึ่งจากการจัดการกับประเด็นปัญหา 3 ประเด็นข้างต้น คือ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาในหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ ซึ่งจากบริบททางสังคมโดยทั่วไปและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยเห็นว่า ครู อาจารย์ ผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งและมีส่วนสำคัญ มีบทบาท และมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรงและมีโอกาสเป็นอย่างยิ่งในการสร้าง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาที่สอดคล้องกับหลักการอิสลามแก่สังคมโดยทั่วไปและสังคมมุสลิมเป็นการเฉพาะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลาม เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตข้างหน้าจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาและมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามเพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการกีฬา เยาวชนและสังคมและ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และต่อสังคมโดยทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาความสนใจและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประมวลข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มที่ 1 ได้แก่ นักศึกษามุสลิมในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 305 คน ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา

สถาบันการศึกษา วิทยาเขตยะลา จำนวน 188 คน และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 117 คน จากจำนวนประชากรนักศึกษากลุ่มดังกล่าว ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรตามวิธีทาโร ยามาเน (Yamane, 1973:725 อ้างถึงใน บุญธรรมกิจปริดาบริสุทธิ, 2546:9) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 173.05 ผู้วิจัยได้ปรับเป็นจำนวน 174 คน

ประชากรกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประธานหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ประธานหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 1 คน ครูพลศึกษาและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน โรงเรียนสตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ 1 คน รองนายกองค์การบริหารนักศึกษาศาสนาอิสลาม วิทยาเขตยะลา และผู้จัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)ดารุลอิสละห์ ต.ละแอ อ.ยะหา จ.ยะลา 1 คน กรรมการอิสลามประจำจังหวัดยะลา 1 คน และประธานชมรม Al-Sadeeq 1 คน ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปีที่ศึกษาปัจจุบัน อายุ ภูมิภาค การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาเลือกคำตอบ 5 ระดับ คัดแปลงตามเกณฑ์การวัดทัศนคติสเกลแบบลิเคอร์ท (The Likert Scale) (ฉัตรสุมน พฤทธิบุญโญ, 2553:154-155)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา โดยเป็นข้อคำถามมุ่งเน้นทางด้านประวัติศาสตร์การกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอหาบะฮ์ ﷺ และทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน

2. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม

ก. รวบรวมแบบสอบถามจากการตอบของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นทำการกำหนดหมายเลขประจำแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับข้อคำถามในเรื่องของความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดยะลา ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค. ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเกี่ยวกับแบบสอบถามทดสอบระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา มีข้อคำถาม 18 ข้อ ข้อที่ 1-10 เป็นข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮะฮ์ ﷺ ข้อที่ 11-18 มุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน มีเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล คือ ถ้าตอบถูกจะให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะให้ 0 คะแนน ข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และศอฮาบะฮะฮ์ ﷺ 10 ข้อ 10 คะแนน และข้อคำถามมุ่งเน้นเนื้อหาทางด้านหลักปฏิบัติทางการกีฬาตามหลักการอิสลามขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ 8 คะแนน รวมทั้งหมด 18 ข้อ 18 คะแนน แล้วแปลผลคะแนนเป็นค่าร้อยละ โดยแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแบ่งระดับคะแนน 5 ส่วนเท่า ๆ กัน

แบบสัมภาษณ์

ก. นำแบบสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นสำคัญของแต่ละประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแจงความถี่โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) และเมื่อจำแนกตามสถาบันการศึกษา เพศ ชั้นปี การศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่าอยู่ในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลาม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาและต่อสังคมโดยทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

3.1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามและสถาบันอุดมศึกษา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา คือ จัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ

3.2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนาอิสลามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไป คือ ประสานความร่วมมือกันระหว่างองค์กรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปและจัดอบรม/แนะแนวให้ความรู้แก่ผู้สนใจและให้ความรู้ผ่านวิทยุชุมชน

3.3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทผู้ปกครองนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามต่อบุตรหลานของตนเอง คือ พุศุคยแนะนำสั่งสอนให้ความรู้กับลูกอยู่เสมอและผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ กับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ

3.4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการก่ิพาทตามหลักการอิสลามให้กับตนเอง ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิคือ มีความกระตือรือร้นและมีใจรักใฝ่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

การอภิปรายผล

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาปีการศึกษา 2559 อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันการศึกษา จำแนกตามเพศ จำแนกตามชั้นปี จำแนกตามการศึกษาด้านศาสนาอิสลามพบว่า อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ใส่ใจ สนใจใคร่รู้ใคร่เห็นในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกีดตามหลักการอิสลาม เพราะกีดตามหลักการอิสลามเป็นสองสิ่งที่ตัวนักศึกษาเองในปัจจุบันนี้และในอนาคตข้างหน้าจะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจำเป็นที่จะต้องนำหลักการอิสลามมาใช้ในวิถีของการกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(البقرة:208)

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ! จงเข้าอยู่ในความสันติโดยทั่วทั้งหมด และจงอย่าตามบรรดาก้าวเดินของชัยฏอน แท้จริงมันคือศัตรูที่ชัดแจ้งของพวกเจ้า”

(อัล-บะกอเราะฮ์:208)

อิบน์กะษีร (Ibnu Kathir,2008:1/151) อธิบายว่า “ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตรัสบัญชาปวงบ่าวของพระองค์ผู้ที่ศรัทธาต่อพระองค์และรอซูลของพระองค์ว่าให้ยึดปฏิบัติในหลักการทั้งหมดของอิสลามและบทบัญญัติต่างๆและละทิ้งการปฏิบัติในข้อห้ามต่าง ๆ ให้สุดความสามารถเท่าที่ท่านจะสามารถกระทำได้ ” ส่วนประโยคที่ว่า ﴿ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ﴾ ความว่า “จงเข้าอยู่ในความสันติ” หมายถึง “จงเข้าอยู่ในบัญญัติแห่งอิสลาม”

อีกส่วนหนึ่งที่ทำให้ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับมาก ก็อาจจะเป็นได้ว่าการเรียนการสอนเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามยังน้อยมากสำหรับสังคมทั่วไป และไม่มีการเรียนการสอนในวิชาเฉพาะที่เกี่ยวกับการกีดตามหลักการอิสลามอยู่เลยสำหรับ

นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ดังนั้นเมื่อมีการพูดถึงในเรื่องนี้ นักศึกษาจึงให้ความสนใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$, S.D. = .66)

2. ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นในเรื่องนี้เพราะนักศึกษาเหล่านี้ในอนาคตจะเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการกีฬาและมีโอกาสในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อเยาวชนและสังคมโดยรวมและต่อเยาวชนและสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เป็นการเฉพาะ และแสดงให้เห็นว่าองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นที่จะต้องวางแผนทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสังคมให้มากยิ่งขึ้นเพราะปัจจุบันการเรียนการสอนเป็นรายวิชาเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามยังมีน้อยมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับความสนใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามของนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.9161$, S.D. =.66356) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พิจารณาเพื่อวางแผนทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความสนใจของนักศึกษาและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

2. นักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจังหวัดยะลาควรศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามให้กับตนเองอยู่เสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในการเป็นครูที่มีความรู้ เข้าใจบริบทของพื้นที่ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรม

3. สถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนาอิสลามและอื่น ๆ เป็นต้น ควรประสานความร่วมมือร่วมกันเพื่อพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกีฬาตามหลักการอิสลามต่อสังคมโดยทั่วไปและต่อนักศึกษามุสลิม วิชาเอกพลศึกษาเป็นการเฉพาะเพื่อเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยการกีฬาวิถีอิสลาม

บรรณานุกรม

หนังสือ

บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธี. 2546. การเขียนรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์. กทม. : พิมพ์ครั้งที่ 7.
จามจุรีโปรดักท์

นัทรสูมน พฤทธิภิญโญ. 2553. หลักการวิจัยทางสังคม กทม. เจริญดีมีนคองการพิมพ์

สมาคมศิษย์เก่าอาหรับประเทศไทย. 2542. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายภาษาไทย.

อัลมะดีนะฮฺ : ศูนย์กษัตริย์ฟะฮฺด เพื่อการพิมพ์

Ibn Kathir, Ismail bin Kathir. 2008. Mukhtasor Sohih Tafsir Ibn Kathir

(مختصر صحيح تفسير ابن كثير) Mansurah. Maktabat Fayyad

Muslim, Muslim bin Hajjaj. 1991. Sohih Muslim (صحيح مسلم) Cairo. Dar al-Hadith